

Ringebuskolen på vei mot 2027

Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan



Vedtatt i kommunestyret 25.11.2014 (K-sak 082/14)

Innledning

Formålet med «Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» er å få et kvalitetsløft i Ringebuskolen.

Læring og mestring skal gi trivsel i Ringebuskolen. Læringsarbeidet skal ivareta både elevenes utdanning og dannelse – bidra til å utvikle «gagns menneske». Elevene skal gå ut av grunnskolen med gode ferdigheter i lesing, skriving, regning og IKT som godt grunnlag for økte kunnskaper og ferdigheter i alle skolefagene. Samtidig skal skolen bidra til å utvikle elevenes evne til å se seg selv og andre som medansvarlige for et godt fellesskap og en positiv samfunnsutvikling. Elevene skal møte og lære å verdsette mangfoldet slik det uttrykkes blant annet gjennom kunst og kultur, ulike livssyn, ulike etnisk bakgrunn og ulike familiemønstre. Videre er en sentral del av skolens samfunnsmandat å stimulere til fysisk aktivitet, sunt kosthold og derigjennom fremme god helse.

Det foregår mye godt læringsarbeid i Ringebuskolen, og skolene er kommet langt i arbeidet med områdene det settes fokus på i denne planen. Likevel kan mye bli bedre. Alle kan gå noen skritt videre i egen utvikling og utøvelse av lærerprofesjonen innen områdene i planen. Å være på jakt etter stadige forbedringer innebærer å anerkjenne det som er godt, men samtidig søke etter det bedre. Å være i stadig forbedring er et mål å strekke seg mot.

Ringebuskolen skal ha tydelige og trygge ledere med fokus på elevenes læring og skolens pedagogiske utviklingsarbeid. Lærerne skal være tydelige læringsledere for enkeltelever og elevgrupper. Uavhengig av elevforutsetninger og læringsmål for den enkelte elev, skal Ringebuskolen uttrykke at læring krever arbeid, innsats og vilje.

Ringebuskolen skal preges av et konstruktivt og godt samarbeid mellom elever, foreldre, lærere, andre ansatte, skolens ledelse, andre kommunale tjenester og eksterne samarbeidspartner.

Skoleeier skal støtte og utfordre skolene i deres arbeid og være pådriver når det gjelder pedagogisk utviklingsarbeid.

«Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» synliggjør og ivaretar kommunens ambisjoner og målsetting for elevenes læring og dannelse. Planen skal bidra til at skolene trekker i samme retning og at grunnskolene i Ringebu kommune over tid videreutvikler kompetansen sin og bedrer resultatene sine innenfor de prioriterte områdene for kvalitetsutvikling.

Forankring, struktur og prosess

«Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» erstatter «Kvalitetsplan for 2009-2013. Grunnskolen i Ringeby. Fra God Til Bedre».

Grunnlagsdokumentene for opplæringen er læreplanen, opplæringsloven med forskrifter, nasjonale satsningsområder og kommunale føringer gitt i kommuneplanens samfunnsdel. Kommunal føring for hva som står i fokus for

kvalitetsutvikling i perioden 2015-2018 er gitt i denne planen.

Ringeby kommune sin visjon «*kommunen der det er lov å lykkes*» og verdiene «*raus, solid, spenstig*» skal være ledestjerne for arbeidet med gjennomføring av planen.

Planen bygger på mandat gitt gjennom kommunestyrevedtak 095/13:

«Kommunestyret vedtar følgende mandat for skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan i Ringeby kommune:

- 1. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan skal sette mål for kommende 12-års periode, med en handlingsdel som omfatter perioden 2014 – 2017.*
- 2. Planen skal omhandle innholdet i Ringebuskolen i planperioden.*
- 3. Planen skal vise en utviklingsretning basert på nasjonale føringer, politiske mål for Ringebykommune og strategiske valg for å nå disse målene. Det skal rettes fokus mot de områdene der Ringeby kommune har de største mulighetene for forbedring fram mot 2017 og avklare kommunens ambisjonsnivå på disse områdene.*
- 4. Arbeidet organiseres som et prosjekt med Levekårsutvalget som politisk styringsgruppe.*
- 5. Rådmannen er ansvarlig for det faglig - praktiske arbeidet med administrativ arbeidsgruppe og en referansegruppe til denne.*
- 6. Det skal legges til rette for brukermedvirkning gjennom Kommunalt foreldreutvalg, de ansattes organisasjoner og foreldremøter / åpne møter.*
- 7. Levekårsutvalget fremmer innstilling til behandling i kommunestyret innen oktober 2014.»*

«Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» setter langsiktige mål for kommende 12-årsperiode (2015-2027) og følges opp av en handlingsdel for perioden 2015-2018 som konkretiserer prioriterte områder for kvalitetsutvikling, kvalitetsarbeid og skoleeiers rolle den første delen av planperioden.

Levekårsutvalget (LKU) har som politisk styringsgruppe blitt orientert om planarbeidet og fått innsikt i tilstanden i grunnskolen gjennom arbeid med kvalitets- og utviklingsrapporten 2013 og SWOT-analyse med fokus på skolekvalitet.

Planutkastet er utarbeidet av en administrativ arbeidsgruppe bestående av skolelederne og kommunalsjef.

Ungdomsrådet og Kommunalt foreldreutvalg har gjennom å svare på spørsmålet «hva er

god skole i Ringeby» vært referansegrupper. Skolenes samarbeidsutvalg eller FAU har gjennom rektorene blitt invitert til å svare på det samme spørsmålet.

Skolelederne og kommunalt foreldreutvalg kom i samråd fram til at det ikke ble arrangert åpent møte som del av arbeidet med planen. Dette bygger på en felles forståelse av at antall møter må begrenses og at kommunalt foreldreutvalg ønsket å prioritere et temamøte om nettvett.

Utdanningsforbundet har vært invitert til å uttale seg om planutkastet.

Summen av alle innspillene har vært med på å danne grunnlag for valg av fokusområder eller blitt ivaretatt på annet vis gjennom arbeidet med planen.

Mål for kommende 12-årsperiode

(2015 – 2027)

Tolvårsperspektivet er langsiktig og overordnet og bygger på målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Helhetlig tenkning og utviklingsområder basert på forskning og kunnskap om læring og oppvekst skal være styrende for satsinger innen skolesektoren i 12-årsperioden.

Nasjonale måleverktøy og forskningsbaserte studier er kilder som gir kunnskap om resultater og hva som virker i opplæringen.

På grunnlag av ny kunnskap vil kvalitetsutviklingsområder, målsettinger, suksessfaktorer og resultatmål bli endret ved rullering av handlingsdelen.

I kommende 12-årsperiode skal Ringebuskolen:

- bidra til at elevene utvikler seg til robuste barn og unge med god fysisk og psykisk helse
- gi elevene kunnskap og ferdigheter som gir grunnlag for å møte morgendagens samfunn med et arbeidsliv som krever kompetanse, fleksibilitet og samarbeid på tvers
- legge til rette for foreldres medvirkning i sine barns læring og utvikling
- være en attraktiv arbeidsplass der lærere og ledelse har god kompetanse og er utviklingsorienterte
- ha en skoleeier som aktivt bidrar til å utvikle skolen i takt med samfunnets behov og endrede krav



Handlingsdel 2015 - 2018

Kvalitetsutviklingsområder og skolenes planer.....	6
Kompetanse og resultater.....	8
Læringsplakaten	9
Læringsmiljø.....	10
Grunnleggende ferdigheter.....	12
Tilpasset opplæring og mestring.....	14
Vurdering for læring.....	16
Folkehelse.....	18
Kvalitetsarbeid.....	19
Skoleeier.....	21



Kvalitetsutviklingsområder og skolenes planer

Kvalitet i skolen er ikke noe entydig begrep, og alt etter hvem som tar dette opp gis det forskjellig mening. Det kan enkelte ganger synes som eleven forsvinner noe i alle de gode hensiktene en har med å utvikle kvaliteten i skolen. Men det er uomtvistelig slik at selv om kvalitetsarbeidet foregår på mange nivå, står elevens læring i sentrum.

Ringebuskolen har som mål å fremstå som profesjonell gjennom å bygge sine valg på kunnskapsbasert praksis og i tråd med lov og forskrift.

John Hattie, en kjent skoleforsker, sier at det som virker best i skolen er at elevene forstår hva de skal lære, hvorfor de skal lære det og hva som er deres neste steg.

Det som har størst effekt på elevens læring er:

- ✓ vurdering der lærer vektlegger det som gir læring.
- ✓ lærernes tilbakemelding til elevene.
- ✓ lærernes tydelighet og struktur i undervisningen.
- ✓ en positiv og støttende relasjon mellom elev og lærer.
- ✓ å ha klare standarder for god undervisning.
- ✓ håndtering av bråk og uro i undervisningen.
- ✓ elevenes evne til realistisk egenvurdering.
- ✓ å følge eleven gjennom hvert enkelt læringsstadium.

Det overordnede målet for Hattie er å få lærerne til å se sin egen undervisning gjennom barnas øyne, derav navnet Visible Learning: *“When teachers see learning through the eyes of the students, and when students see themselves as their own teachers.”* (John Hattie)

Det skoleeier og skolene vet fra forskning og om resultater, det de som arbeider i og tett på skolene har erfart gjennom mange år og

erfarer daglig, det dagens elever, tidligere elever, foreldre og samfunn forteller oss, er de kunnskapskildene som til sammen skal legge grunnlaget for kvalitetsheving i skolen.

Med dette, samt innspill, som bakteppe, har det utkrystallisert seg fire fokusområder for kvalitetsutvikling i Ringebuskolen 2015-2018:

- Læringsmiljø
- Grunnleggende ferdigheter
- Tilpasset opplæring og mestring
- Vurdering for læring

«Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» med fastsatte fokusområder for kvalitetsutvikling er grunnlagsdokument for utarbeidelse av skolenes egne planer. Skolenes planer skal konkretisere arbeidet med de valgte områdene for kvalitetsutvikling.

I sum vil dette, sammen med lokale læreplaner, danne identiteten til skolene i Ringebu og sikre at skolene systematisk og forsvarlig ivaretar helheten i Kunnskapsløftet.

I løpet av det ti-årige skoleløpet skal elevene innom mange fag og tverrfaglige tema som i seg selv er viktige, men som det ikke har vært naturlig å prioritere spesielt i denne skolepolitiske kvalitets- og utviklingsplanen.

Eksempel på et slikt viktig tema er entreprenørskap. Entreprenørskap i grunnskolen er omtalt i læreplanverket for Kunnskapsløftet, i generell del, i prinsipper for opplæringen og i læreplaner for fag. Ringebuskolen ivaretar entreprenørskap og tilsvarende temaer gjennom lokale læreplaner.



Kompetanse og resultater



Ringebuskolen skal over tid utvikle sin kompetanse og bedre resultatene sine.

«Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» presenterer et utvalg av indikatorer som samlet sett tar sikte på å gi informasjon om grad av resultatoppnåelse innenfor hvert enkelt område for kvalitetsutvikling. I planen presenteres resultatmålene for planperioden, samt hvor de ulike dataene er hentet. Til sammen gir dette et godt grunnlag for drøfting om videre satsning både på kommunenivå og ved den enkelte skole. Indikatorerne bygger på informasjon fra brukerundersøkelser, elevkartlegginger og annen statistisk informasjon. Noen av indikatorerne er objektive kvalitetsindikatorer, eksempelvis kartleggingsresultater, mens resultater fra brukerundersøkelser uttrykker subjektiv kvalitet.

Målene innenfor hvert av kvalitetsutviklingsområdene er i hovedsak fastsatt på grunnlag av tidligere resultater og gjennomsnittlig resultatoppnåelse regionalt og nasjonalt. Resultatmålene er ambisiøse, men det er samtidig lagt vekt på at målene skal være realistiske og gjennomførbare.

Rådmannen oppsummerer skolens resultater, samt vurdering og oppfølging av disse, i den årlige kvalitets- og utviklingsrapporten om tilstanden i Ringebuskolen.

God skoleledelse og gode lærere er en grunnleggende suksessfaktor for å nå det endelige målet med «Ringebuskolen på veg mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan»: økt læringsutbytte for alle elever.

St. melding nr. 16 (2006-2007) «...og ingen sto igjen» peker på at "Ledelse ved skoler der elevene oppnår gode resultater, har et tydelig og aktivt pedagogisk lederskap med fokus på skolens kunnskapsmål. Skoleledelsen har høye faglige forventninger til elevene ut fra deres forutsetninger, og har klare sosiale spilleregler som håndheves konsekvent. Elevene får løpende og systematisk oppfølging, og godt arbeid belønnes. Det dreier seg om lærende skoler der ledelsen, lærerne og elevene i fellesskap utvikler en fleksibel skoleorganisasjon for å involvere alle i læringsprosessene."

St.melding nr. 30 (2007-2008) «Kvalitet i skolen» trekker fram at «Lærernes kompetanse er den aller viktigste enkeltfaktoren for elevens læring når en ser bort fra elevens bakgrunn. Lærerne må ha både faglig og pedagogisk kompetanse».

Ringebuskolen skal ha strategier for å utvikle sin samlede kompetanse. Dette skal være planmessig, ledelsesforankret og involvere alle skolens ansatte.

Skolene skal arbeide etter prinsippene for lærende organisasjoner, prinsipper som styrer både daglig pedagogisk praksis og den enkelte skoles arbeid med planer og utvikling.

Rådmannen vil, i samarbeid med skolelederne og organisasjonene, utarbeide en administrativ kompetanseplan for å følge opp etter- og videreutdanningsbehov for ledere og lærere. Økonomisk støtte til etter- og videreutdanning vil bli prioritert i forhold til kvalitetsutviklingsområdene i planen.

Læringsplakaten

Læringsplakaten i læreplanen for Kunnskapsløftet inneholder viktige prinsipper for skolens virksomhet.

Læringsplakaten må ses i sammenheng med bestemmelsene i lov og forskrift, læreplanens generelle del og læreplaner for fag.

Læringsplakaten inneholder 11 grunnleggende forpliktelser som gjelder all opplæring, og vil således også være styrende for de satsingsområdene som beskrives i denne planen.

Læringsplakaten sier at skolen skal:

- ✓ gi alle elever like muligheter til å utvikle sine evner og talent individuelt og i samarbeid med andre
- ✓ stimulere elevenes lærelyst, utholdenhet og nysgjerrighet
- ✓ stimulere elevene til å utvikle egne læringsstrategier og evne til kritisk tenkning

- ✓ stimulere elevene i deres personlige utvikling og identitet, i det å utvikle etisk, sosial og kulturell kompetanse og evne til demokratiforståelse og demokratisk deltakelse
- ✓ legge til rette for elevmedvirkning og for at elevene kan foreta bevisste verdivalg og valg av utdanning og fremtidig arbeid
- ✓ fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter
- ✓ stimulere, bruke og videreutvikle den enkelte lærers kompetanse
- ✓ bidra til at lærere fremstår som tydelige ledere og som forbilder for barn og unge
- ✓ sikre at det fysiske og psykososiale arbeids- og læringsmiljøet fremmer helse, trivsel og læring
- ✓ legge til rette for samarbeid med hjemmet og sikre foreldres/foresattes medansvar i skolen
- ✓ legge til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte



Læringsmiljø

Et læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring er en rettighet for alle elever og en forutsetning for god læring.

Læringsmiljøet er summen av alle faktorer som har innflytelse på elevenes sosiale og faglige læring og deres generelle situasjon i skolehverdagen. Samlet sett kan dette gjerne også omtales som elevenes arbeidsmiljø.

Godt læringsmiljø kjennetegnes av:

- ✓ Klasseledelse. Elevene opplever et positivt læringsmiljø hvor de kan konsentrere seg og bli motiverte for læring og utvikling. Elevene opplever at læreren har god struktur i undervisningen, er støttende og har høye forventninger til hvordan de kan utvikle seg både faglig og sosialt.
- ✓ Elevenes læringskultur. Det sosiale samspillet med jevnaldrende er viktig for barns og unges motivasjon. Elevene

opplever at det er lov å prøve og feile, og at det er positivt å gjøre sitt beste på skolen.

- ✓ Lærerens relasjonskompetanse. Alle elever opplever at læreren bryr seg om dem, respekterer, anerkjenner og støtter dem.
- ✓ Hjem-skole-samarbeid. Skolen møter alle foreldre med respekt, og tar hovedansvar for å legge til rette for foreldre-medvirkning og likeverdig samarbeid mellom skole og hjem. Når foreldre og skole formidler de samme positive forventningene, stimulerer det elevenes trivsel og læring.
- ✓ Skoleledelsen tar ansvar for at arbeidet med læringsmiljøet er systematisk og kunnskapsbasert. Positivt samarbeidsklima og gode relasjoner blant ansatte smitter over på elevenes læringsmiljø.

MÅLSETTING

Elevene i Ringebuskolen skal ha et fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

VIKTIGE SUKSESSFaktorER

- Elevene trives og føler seg trygge.
- Elevene tar medansvar for det sosiale miljøet og trenes i å ha dette ansvaret.
- Læreren utøver god klasseledelse og det er god relasjon mellom elev og lærer.
- Positiv læringskultur blant elevene.
- Aktive elever i god fysisk form.
- Foreldre bidrar til å utvikle et godt læringsmiljø.
- Skoleledelsen støtter opp under felles verdier og rutiner og tar ansvar for at arbeidet med læringsmiljøet er systematisk og kunnskapsbasert.
- Skolene flagger nulltoleranse mot mobbing, og har handlingsplaner og rutiner som ivaretar rask oppfølging når elever opplever krenkelser eller mobbing.

RESULTATMÅL

Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn – indikator fra 1-5 i Skoleporten:

- Trivsel: 4,6 på 7.trinn / 4,4 på 10.trinn
- Støtte fra lærere: 4,4 på 7.trinn / 4,1 på 10.trinn
- Læringskultur: 3,9 på 7.trinn / 3,5 på 10.trinn
- Mobbing: <1,2



Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter ble innført som et begrep i "Læreplanverket for Kunnskapsløftet" i 2006.

Betegnelsen grunnleggende ferdigheter betyr ikke at det handler om ferdigheter på et grunnleggende nivå, men at det er ferdigheter som er grunnleggende for læring og utvikling i skole, arbeid og samfunnsliv.

«Ferdighetene er avgjørende redskaper for læring i alle fag og samtidig en forutsetning for at eleven skal kunne vise sin kompetanse.»

(Rammeverk for utvikling av grunnleggende ferdigheter, Utdanningsdirektoratet 2012).

De grunnleggende ferdighetene er:

- ✓ Å kunne lese
- ✓ Å kunne skrive
- ✓ Å kunne regne
- ✓ Muntlige ferdigheter
- ✓ Digitale ferdigheter

Utdanningsdirektoratet sitt rammeverk stiller store krav til kognitive og sosiale ferdigheter og kompetanse, samtidig med at tilpasset opplæring skal forbedres og videreutvikles.

Gode grunnleggende ferdigheter etter avsluttet grunnskole har betydning for å hindre frafall i videregående skole.

Lesing og skriving bygger på en grunnleggende språk- og tekstkompetanse. Gjennom lesing og skriving kan barn tidlig lære seg å uttrykke egne tanker, få ny kunnskap om den verden de lever i og utvikle et redskap som setter dem i stand til å stå frem med egne meninger og vurderinger. Lesing og skriving er både en kommunikasjonsform og samtidig en metode for å lære. Lesing og skriving gir også en kulturell kompetanse, en bakgrunn for å kunne forstå seg selv og samfunnet.

Regning er grunnstammen i matematikkfaget. Elevene må kjenne til og mestre regneoperasjonene, ha evne til å bruke varierte strategier, gjøre overslag og vurdere hvor rimelige svarene er.

I læreplanverket for Kunnskapsløftet er grunnleggende digitale ferdigheter definert slik: *«å kunne velge, vurdere og bruke informasjon. Dette innebærer at elevene skal kunne søke, lokalisere, behandle, produsere, gjenbruke, presentere og evaluere informasjon, samt kommunisere og samhandle med andre. Juridiske og etiske utfordringer knyttet til internettbruk er sentrale element av digitale ferdigheter.»*

Ringebu skolens overordnede strategier for å arbeide godt med elevenes grunnleggende ferdigheter er:

- ✓ Grunnleggende ferdigheter skal utvikles i alle fag. Ringebu kommune skal ha som mål å nå nytt kompetansekrav i forskrift til opplæringsloven om at alle lærere som underviser i norsk og matematikk på ungdomstrinnet skal ha 60 studiepoeng fordypning i faget, samt at lærere på 1.-7. trinn som underviser i norsk eller matematikk skal ha minst 30 studiepoeng.
- ✓ Muntlig aktivitet skal ha en sentral plass i arbeidsmetodene som brukes i klasserommet, og dette synliggjøres i skolens egne planer.
- ✓ Skolene følger en nasjonal gjennomgående progresjonsplan (www.iktplan.no) for utvikling av de digitale ferdighetene, arbeidet med denne skal konkretiseres på den enkelte skole.
- ✓ Skolene skal utarbeide en felles, lokal gjennomgående progresjonsplan for lesing fra første til tiende trinn.
- ✓ *Ungdomstrinnet i utvikling (2013-2017)* som er den Nasjonale satsingen på ungdomstrinnet skal gi støtte til en mer praktisk, variert og relevant undervisning gjennom å fokusere på grunnleggende ferdigheter i lesing og regning samt klasseledelse. Hver skole skal velge et av satsingsområdene, Ringebu har valgt lesing. Gjennom arbeidsformen skolebasert kompetanseutvikling skal alle ansatte ved skolen involveres i satsingen. Skolen får støtte i arbeidet gjennom øremerket statlig ressurs til egen

ressurslærer, utviklingsveileder på fylkesnivå og oppfølging av høgskolen på Lillehammer i tre semester fra høsten 2014.

- ✓ Skolene skal delta i andre aktuelle satsinger som støtter opp om forbedret arbeid med grunnleggende ferdigheter.

- ✓ Foreldre skal få kunnskap om at felles innsats er viktig for å bidra til at elevene utvikler gode grunnleggende ferdigheter. Samarbeidet mellom skole og hjem synliggjøres i skolens planer.

MÅLSETTING

Elevene i Ringebuskolen skal utvikle grunnleggende ferdigheter i alle fag som fungerer som verktøy for læring og forståelse.

VIKTIGE SUKSESSFaktorER

- Elevene blir gradvis funksjonelle brukere av digitale medier for å øke egen læring.
- Elevene viser godt «nettvett».
- Elevene utvikler funksjonelle grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning i løpet av det 10-årige skoleløpet.
- Elevene trener systematisk på muntlige ferdigheter.
- Lærerne har god kunnskap om de grunnleggende ferdighetene.
- Lærerne synliggjør de fem grunnleggende ferdighetene i alle fagplaner.
- Skolene får på plass gjennomgående progresjonsplan (1-10) for lesing som grunnleggende ferdighet.
- Skolene følger opp gjennomgående plan (1-10) for digitale ferdigheter (IKT).
- Foreldre og lærere samarbeider om å stimulere elevenes lese-, skrive- og regnelede.
- Skoleledelsen sikrer at arbeidet med de grunnleggende ferdighetene er systematisk og kunnskapsbasert.

RESULTATMÅL

Nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn:

- Andel elever på laveste nivå er redusert fra 2013 til 2018
- Andel elever på høyeste nivå er økt fra 2013 til 2018

Grunnskolepoeng:

- Andel elever med mindre enn 30 grunnskolepoeng er redusert fra 2013 til 2018
- Andel elever med mer enn 45 grunnskolepoeng er økt fra 2013 til 2018



«Hva vi ønsker å se, er barnet på jakt etter kunnskap, og ikke kunnskapen på jakt etter barnet.»

Tilpasset opplæring og mestring

Ringebuskolen ønsker motiverte elever som er sultne på læring! Motivasjon og mestring henger tett sammen.

Alle elever i Ringebuskolen skal i arbeidet med fagene møte realistiske utfordringer og krav de kan strekke seg mot og som de kan mestre på egen hånd eller sammen med andre. Alle skal få utfordringer, både de spesielt dyktige og de med svake ferdigheter.

Tilpasset opplæring er ikke et mål, men et virkemiddel for læring som nettopp skal fremme motivasjon og mestring.

Retten til tilpasset opplæring skal ivaretas innenfor opplæringens ordinære ramme. Tilpasset opplæring kjennetegnes ved variasjon i bruk av arbeidsoppgaver, lærestoff, arbeidsmåter, læremidler og variasjon i organisering av og intensitet i opplæringen. Elevene har ulike utgangspunkt, bruker ulike læringsstrategier og har ulik progresjon i arbeidet med de nasjonalt fastsatte kompetansemålene. Elevmedvirkning er en forutsetning for tilpasset opplæring og bidrar til at elevene blir mer bevisste egne læringsprosesser og mer motivert for egen læring.

Plikt til tidlig innsats er en ytterligere styrking av den tilpassede opplæringen på 1.– 4. årstrinn i norsk og matematikk, særlig rettet mot elever med svake ferdigheter i lesing og regning. Men tidlig innsats er ikke bare forsterket innsats de første årene, det betyr også å ta raskt fatt i problemer uansett når de oppstår.

Elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning.

Faglig og sosial læring i skolen er tett sammenvevd. Det betyr at elevene må mestre begge arenaene – den skolefaglige og den

sosiale. Mestring av sosiale ferdigheter henger sammen med det å føle tilhørighet, nærhet, vennskap og å delta aktivt i fellesskapet. God klasseledelse med positive forventninger og krav, der alle opplever å være inkludert, gir grobunn for sosial mestring. Likeledes er samarbeidet mellom foreldre og skolen viktig for elevenes læring og trivsel.

At elevene skal møte realistiske krav og mål som de kan strekke seg etter, innebærer at lærerne, uavhengig av elevenes forkunnskaper og evner, må ha høye forventninger til den enkelte elev. Lærerne må formidle og synliggjøre mål for undervisningen. Jevnlige tilbakemeldinger fra lærer til elev gir støtte i læringsarbeidet og hjelper elevene til å vurdere egne prestasjoner.

Skoleledelsen skal legge til rette for tilpasset opplæring gjennom å disponere de samlede ressursene hensiktsmessig. Resultater på nasjonale prøver, kartleggingsprøver og brukerundersøkelser danner grunnlag for drøftinger om hvordan skolen arbeider med og skal forbedre tilpasset opplæring, tidlig innsats og elevenes opplevelse av mestring.

Gjennom *Ungdomstrinnet i utvikling* (2013-2017) innføres valgfag som et av flere tiltak for å nå målet om en mer praktisk, variert og relevant opplæring på ungdomstrinnet.

Ringebuskolen har en del flerspråklige elever. I dagens og morgendagens samfunn er det å beherske flere språk en styrke og berikelse. Flerspråklige elever kan ha rett til grunnleggende norsk for språklige minoriteter, tospråklig fagopplæring og/eller morsmålsopplæring. Tilpasset opplæring for flerspråklige elever innebærer at skolen klarer å skape gode språklige arenaer og bygge bro mellom elevenes ulike språk for å bidra til god norskspråklig forankring.

MÅLSETTING

Elevene i Ringebuskolen skal oppleve mestring, utvikle sine talenter og få opplæring som er tilrettelagt i forhold til deres evner og forutsetninger.

VIKTIGE SUKSESSFaktorER

- Elevene møter tydelige forventninger til egen utvikling og får realistiske utfordringer og krav de kan strekke seg etter, alene eller sammen med andre.
- Elevene viser interesse for eget læringsarbeid.
- Flerspråklige elever får tilpasset opplæring og god norskspråklig forankring.
- Lærerne synliggjør faglige og sosiale mål, samt hva som skal til for å nå målene.
- Lærerne har høye forventninger til den enkelte elev uavhengig av evner og anlegg.
- Foreldrene opplever god dialog og medvirkning i samarbeidet med skolen.
- Skolen har gode systemer for å vurdere elevens faglige utvikling og mestring.
- Skolen har gode systemer for å ivareta tidlig innsats i forhold til elever som strever, faglig og/eller sosialt.
- Skolen bruker resultater fra nasjonale prøver, karakterer, kartleggingsprøver og brukerundersøkelser som redskap for å utvikle egen virksomhet og forbedre praksis.
- Skolen har rutiner som sikrer gode overganger mellom barnehage/skole, barneskole/ungdomsskole og ungdomsskole/videregående skole.

RESULTATMÅL:

Elevundersøkelsen på 7. og 10. trinn - indikator fra 1-5 i Skoleporten

- Faglig utfordring: 3,9 på 7.trinn / 4,2 på 10.trinn
- Mestring: 4,1 på 7.trinn / 4,0 på 10.trinn

Nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn

- Andel elever på laveste nivå er redusert fra 2013 til 2018
- Andel elever på høyeste nivå er økt fra 2013 til 2018
- Andel elever med vedtak om spesialundervisning er redusert til under 7,5% innen 2018 (Snitt 01.10.13 Oppland fylke: 7,7%).

Foreldreundersøkelsen på 2., 5., 7. og 9.trinn

- Kommunikasjon mellom hjem og skole: 90% svarer «svært fornøyd» eller «noe fornøyd».



Vurdering for læring

Vurdering for læring – eller *underveisvurdering* – har som formål å fremme læring, utvikle kompetanse og gi grunnlag for tilpasset opplæring i tråd med målsettingene i Kunnskapsløftet.

All vurdering i fag som foregår i løpet av opplæringen fram til slutten av 10. årstrinn defineres som underveisvurdering.

Underveisvurdering er en rettighet for alle elever og læringer.

God vurderingspraksis stiller krav til skolens lærere, til skoleledere og skoleeier gjennom at det stilles krav til kompetanse hos de ansatte, og at skolene skal innta en aktiv holdning til å bedre praksis på området.

Bevissthet om disse forholdene er avgjørende for godt utbytte i læringsarbeidet.

Vurdering for læring bygger på følgende prinsipper:

Elever lærer best når:

- de forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem
- de får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på eget arbeid og prestasjon
- de får råd om hvordan de kan forbedre seg
- de er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling
- foreldre og lærere sammen støtter opp om elevenes læringsmiljø

Underveisvurdering skal gis løpende i opplæringen som veiledning til eleven. Gjennom denne får lærer og elev informasjon om elevens faglige progresjon, og de kan foreta tilpasninger i opplæringen.

God vurderingspraksis er igjen et område som krever godt samarbeid med foreldrene, som må kjenne til viktigheten av deres støtte i læringsarbeidet. Videre må foreldre oppleve at deres medvirkning har stor betydning for barnas læring.

For å utvikle skolene som lærende organisasjoner, er systematisk refleksjon over egen praksis avgjørende. En slik refleksjonspraksis vil blant annet ta utgangspunkt i resultater fra ulike kartlegginger og brukerundersøkelser. Både ansatte, foreldre og elever bør involveres i disse prosessene.

God vurderingspraksis og god organisasjonskultur er viktige forutsetninger for å skape en mer praktisk og variert undervisning.

Vurdering for læring er så grunnleggende for elevenes læring at området er definert som gjennomgående tema i satsingen *Ungdomstrinnet i utvikling*.

Forskrift til opplæringsloven bruker begrepene *underveisvurdering* og *sluttvurdering* for å skille mellom den vurderingen som har elevenes videre læring og utvikling som mål, og den vurderingen som gir informasjon om elevenes kompetanse ved endt opplæring



MÅLSETTING

Skolens vurderingsarbeid skal hjelpe elevene til å forstå hva de skal lære. Vurderingsarbeidet skal fremme elevenes motivasjon for læring, og det skal hjelpe elevene til å finne gode læringsstrategier.

VIKTIGE SUKSESSFaktorER

- Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som forventes av dem.
- Elevene og deres foreldre får tydelige tilbakemeldinger på elevens skolearbeid.
- Elevene får veiledning på hvordan de skal komme videre, og at det er en sammenheng mellom underveisvurdering og sluttvurdering.
- Elevene får trening i å vurdere eget arbeid.
- Utviklingssamtalene er en viktig arena for samarbeid. Disse forberedes i fellesskap mellom skole og hjem.
- Lærerne legger til rette for samarbeid med foreldre om elevenes skolearbeid.
- Lærerne har nødvendig kompetanse innen området vurdering for læring.
- Skolens ledelse stimulerer til vurderingsarbeid, og legger til rette for kompetanseheving innen områdene som er valgt for skoleutvikling.
- Skolens ledelse sikrer at resultater brukes systematisk som grunnlag for videre utvikling av pedagogisk praksis, både individuelt, og på trinn/team.

RESULTATMÅL

Elevundersøkelsen 7. og 10.trinn - indikator fra 1-5 i Skoleporten

- Vurdering for læring: 3,9 på 7.trinn / 3,5 på 10.trinn
- Motivasjon: 4,2 på 7.trinn / 3,6 på 10.trinn



Folkehelse

Ringebuskolen skal være helsefremmende og legge grunnlaget for livslang bevegelsesglede! Elevene må derfor oppleve et skolemiljø som skaper entusiasme og trivsel.

En helsefremmende skole skal bidra til læring og til god fysisk og psykisk helse. Skolenes arbeid med å utvikle læringsmiljø, bekjempe mobbing og fremme vennskap og gode relasjoner er sentralt i arbeidet. Det samme gjelder tilrettelegging for fysisk aktivitet, sunn mat, gode rammer rundt måltidene og rusforebyggende tiltak.

Selv om foreldrene er hovedansvarlige for at barna skal utvikle god fysisk og psykisk helse,

skal skolen yte sitt bidrag til at elevene når helsedirektoratet sin anbefaling om at alle barn og unge bør være i variert fysisk aktivitet minst 60 minutter hver dag for å sikre god helse og normal vekst og utvikling. Med riktig mengde fysisk aktivitet får barn og unge bedre motorikk og konsentrasjon til læring.

I tillegg til disse helsefremmende tiltakene, er det å mestre de grunnleggende ferdighetene i lesing, skriving og regning kanskje skolens viktigste bidrag til god folkehelse. Lesing, språk og begrepsutvikling er nødvendige ferdigheter for at mennesker skal kommunisere, forstå, stille spørsmål, delta i egen utvikling og i samfunnsutviklingen.



Kvalitetsarbeid

«Skolen og lærebedrifta skal jamnleg vurdere i kva grad organiseringa, tilrettelegginga og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei mål som er fastsette i den generelle delen av læreplanen og dei enkelte læreplanane for fag. Kommunen og fylkeskommunen har ansvar for å sjå til at vurderinga blir gjennomført etter føre-setnadene.» (Forskrift til opplæringsloven § 2-1)

«Kommunen og fylkeskommunen skal medvirke til å etablere administrative system og å innhente statistiske og andre opplysningar som trengst for å vurdere tilstanden og utviklinga innafor opplæringa.» (Forskrift til opplæringsloven § 2-2)

Kommunen... skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Kommunen... skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatane frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-4. Som ein del av oppfølgingsansvaret skal det utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa .., knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skoleeigar dvs. kommunestyret,..(Opplæringsloven § 13-10 andre til siste ledd) .

Begrepet kvalitet har ulike dimensjoner. Et vanlig perspektiv er å dele inn i struktur-, prosess- og resultatkvalitet. Strukturkvalitet handler om bemanning, økonomi, areal osv. Prosesskvalitet dreier seg om skolens kjerneoppgave – elevenes læring – arbeidsprosesser og organisering knyttet til opplæringen (St.meld. nr. 30 (2003–2004), *Kultur for læring*). Den siste dimensjonen, resultatkvalitet, retter seg i hovedsak mot læringsresultater og resultater av elevundersøkelsen.

«Ringebuskolen på vei mot 2027. Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan» handler om innholdet i skolen – det vil si prosesskvalitet og resultatkvalitet, og sammenhengen mellom disse. Sagt med andre ord, hvordan forstå og svare på spørsmålet: *Hva er god skole i Ringebu?*

I dette ligger det at kvalitetsbegrepet i tillegg til det profesjonelle arbeidet på skolene og utøvelse av skoleeierrollen, også inkluderer elevenes og foreldrenes opplevelse av skolen og opplæringstilbudet.

Kvalitetssystemet for Ringebuskolen har en struktur som bygger på prinsippet om kvalitetssikring (skaffe kunnskap om hvordan det står til), kvalitetsvurdering (vurdere egen praksis og oppnådde resultater) og, som følge av dette, kvalitetsutvikling (endre praksis). Skolene skal utarbeide egne kvalitetssystem

bygd over samme lest som det kommunale systemet som ivaretar at kvalitetssikring, kvalitetsvurdering og kvalitetsutvikling skjer tett på opplæringen.

Skolebasert vurdering gjennomføres årlig med felles tema for skolene og tema valgt av hver skole. Resultater og oppfølging av skolebasert vurdering drøftes i møte mellom kommunalsjef og skolens ledelse.

Elevens læring er skolens kjerneoppgave. Arbeid før, under og etter kartleggingsprøver har derfor primært en oppgave i forhold til veiledning og utvikling av enkeltelever, men bidrar også til å utvikle skolen som en lærende organisasjon. Dette innebærer blant annet at skolen skal tilegne seg mer kunnskap, men i særlig grad at den nyttiggjør seg kunnskapen som allerede finnes, noe som i neste omgang danner grunnlag for en enda bedre opplæring for eleven.

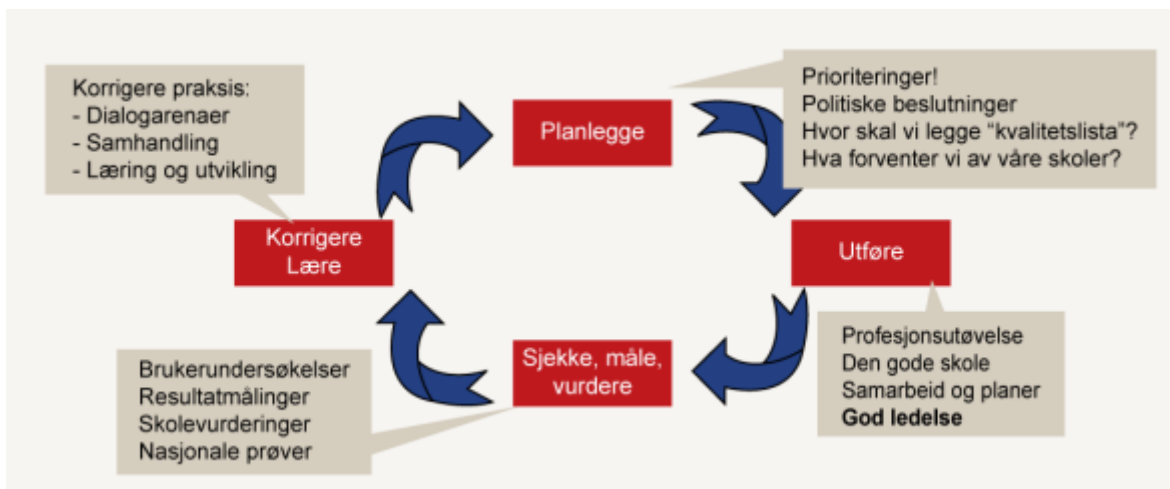
Skolene og skoleeier bruker *Vokal* og Skoleporten (Utd.direktoratet) som system for å innhente statistiske opplysninger som grunnlag for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor opplæringen. *Vokal* er et nettbasert system som samler og sammenstiller vurdering og kartlegging. Systemet gir læreren bedre grunnlag for å tilpasse opplæringen til den enkelte elev, og skoleleder og skoleeier får standardisert

arbeidet med kartlegging og kan systematisk følge opp kartleggingsarbeidet.

I tillegg til bruk av kvantitative data skal skolene årlig gjennomføre en egenvurdering i forhold til grad av resultatoppnåelse for hvert av fokusområdene i denne planen. Resultater og oppfølging av kartleggingsprøver drøftes internt på skolen, samt mellom kommunalsjef og skoleledelsen.

Rådmannen er ansvarlig for den årlige kvalitets- og utviklingsrapporten om tilstanden i Ringebuskolen. Rapporten sammenstiller skolenes resultater, samt vurdering og oppfølging av disse. Rapporten legges fram for drøfting i levekårsutvalget og kommunestyret.

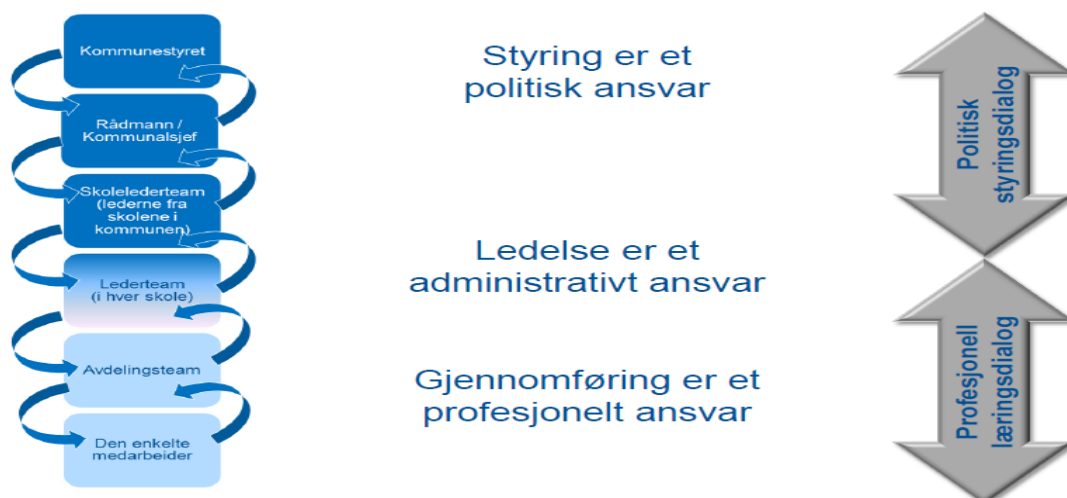
Til sammen gir dette er godt og helhetlig grunnlag for drøfting om videre satsing både på kommunenivå og ved den enkelte skole.



Modell som illustrerer gangen i kvalitetsarbeidet i Ringebuskolen gjennom kvalitets sikring, kvalitetsvurdering og kvalitetsutvikling.



Skoleeier



Dag Langfjæran, 2013

«Kommunen...har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllest.» (Opplæringsloven § 13-10 første ledd)

«En god skoleeier har til enhver tid oversikt over virksomheten i sine skoler, driver systematisk oppfølgingsarbeid og gjennom kompetent ledelse bidrar aktivt til å utvikle skolene i takt med samfunnets behov og endrede krav.» (KS)

Kommunestyret i Ringeby forstår god utøvelse av sin skoleeierrolle som å:

- ✓ ha fokus på skolens formål: barn og unges læring faglig og sosialt, jf opplæringsloven, læringsplakaten, læreplanens generelle del og de enkelte fag, samt lokale mål for skolen

- ✓ ha kunnskap om og ferdigheter i dialogbasert styring
- ✓ ha oversiktskunnskap om skolenes virksomhet, innsatsfaktorer og resultater
- ✓ ha politisk kompetanse på skole, med planmessig gjennomgang av virksomheten og fastsetting av lokale utviklingsmål
- ✓ ha administrativ kompetanse på skole som arbeider tett på skolene
- ✓ bidra til å utvikle skolen som en lærende organisasjon som reflekterer over egen praksis og resultater, og korrigerer kursen der det er behov
- ✓ ha system for kvalitetssikring, kvalitetsvurdering og kvalitetsutvikling
- ✓ ha fokus på kvalitet i skolebygg, fysisk utemiljø, arbeidsmiljø og arbeidsplasser for elever og ansatte.



